

Handläggare
Elisabeth Ryde
Telefon: 08-508 35 547

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 18 oktober 2016

Ärende 4

Yttrande över remiss av motion (2016:63) om vuxpengsregion

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Arjun Bakshi
arbetsmarknadsdirektör

Bengt Jönsson
avdelningschef
Vuxenutbildning Stockholm

Jussi Koreila
avdelningschef
SFI Stockholm

Sammanfattning

Motion (2016:63) om vuxpengsregion från Jonas Naddebo, Christina Linderholm samt Stina Bengtsson, alla (C), har remitterats till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Motionärerna vill utveckla stadens vuxenutbildning genom mer valfrihet som sträcker sig över kommungränserna och menar att detta skulle kunna uppnås genom en så kallad vuxpeng som följer med eleven samt att den gemensamma gymnasierregionen kan stå som en förebild. Motionärerna anser vidare att ett utbyggt valfrihetssystem skulle även motverka de negativa effekter som dagens upphandlingsproblem ger upphov till menar de tre skribenterna och föreslår även att ett regionalt avtal, till exempel via Kommunförbundet Stockholms län (KSL), skulle kunna medföra att

Arbetsmarknadsförvaltningen

Livdjursgatan 4, Johanneshov
Box 10014
121 26 Stockholm-Globen
Telefon 08-508 35 547
Elisabeth.ryde@stockholm.se
www.stockholm.se

alla vuxenstuderande i länet skulle få samma möjligheter att antas till studier.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att det inom specifikt yrkesutbildningarna kan påbörjas ett samarbete med ett antal kommuner inom ramen för de nya riktlinjerna som har aviserats av regeringen. Denna samverkan skulle därefter kunna utvärderas inom KSL för ett eventuellt senare ställningstagande gällande eventuell fortsättning och om samarbetet ska omfatta fler målgrupper inom vuxenutbildningen.

Bakgrund

Frågan om vuxpensregion har kommit upp till diskussion vid olika tillfällen under årens lopp. Frågan om just pengsystem inom vuxenutbildningen i ett regionalt sammanhang har dock inte diskuterats ännu. Däremot har samverkan och gemensamma upphandlingar i länet diskuterats, och har även genomförts med ett stort antal kommuner.

Kommunförbundet Stockholms län(KSL)

2008 togs en gemensam samverkansöverenskommelse fram via KSL som undertecknades av samtliga kommuner i länet i syfte att skapa en gemensam vuxenutbildningsregion.

Enligt överenskommelsen var syftet med en gemensam vuxenutbildningsregion att medborgarna ska ha tillgång till ett brett utbud av vuxenutbildning inom framförallt komvux.

Utgångspunkten var den enskildes förutsättningar, behov och önskemål tillsammans med arbetsmarknadens kompetenskrav och efterfrågan som skulle vara styrande för utbudet.

Under 2012 uppdaterades handlingsplanen och målet med gemensam vuxenutbildningsregion förtydligades: ”Med en gemensam vuxenutbildningsregion avses en region där de vuxna, som beviljats att studera på vuxenutbildning av sin hemkommun, har möjlighet att välja utbildningsanordnare från hela länets utbud av vuxenutbildning.”

Inom KSL har flera delmål utifrån handlingsplanen uppnåtts, som till exempel hanteringen kring interkommunal ersättning, riktlinjer kring sfx-utbildningarna samt årliga brukarundersökning inom sfi och komvux samt en modell kring utvärdering av kvalitén hos utbildningsanordnarna inom komvux.

Utvärdering av samarbeten inom komvux

År 2013 genomförde KSL en enkät avseende för- och nackdelar av de samarbeten som funnits i kommunerna via de två olika konstellationerna, ”Vuxtio”, där Stockholms stads komvux ingick, och ”Vuxåtta”. Totalt omfattade samverkan 18 kommuner. Förvaltningen återger här de synpunkter som framkom i enkäten och som har bäring på nu aktuell motion från Centerpartiet.

Bland de fördelar som framkom var bland annat att ett bredare kursutbud kunde erbjudas, att ha gemensamma antagningsperioder och att det etablerats gemensamma rutiner kring kvalitetsarbetet och tillsynen.

Bland nackdelarna nämndes bland annat en osäkerhet kring hur den egna regionen skulle påverkas, att det blev långa och krångliga beslutsprocesser, en ökad administration samt hanteringen kring att många kurser ställdes in på grund av för få sökande elever. Den ökade administrationen kunde konstateras både hos kommunerna och hos anordnarna vilket berodde på att gemensamma ansökningsystem saknades likaså övrigt administrativt IT- stöd.

Noteras bör att sfi inte varit aktuellt att samverka kring förutom via SFX-utbildningarna. Dock är det många kommuner i länet som har genomfört gemensamma upphandlingar inom just sfi.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade den 25 september 2013 om ett yttrande gällande enkäten (AMN 2013-0178-1.1).

KSL lät under samma år utreda olika former för möjliga alternativ till drift av en gemensam vuxregion.

I Stockholms stad svar till KSL framgick; ”Ett kommunalförbund framträder som den mest lämpliga formen då även myndighetsutövningen kan utövas inom just denna form. Inom ett kommunalförbund skulle därmed administrativa hinder kunna undanröjas men framträder då andra tveksamheter. Negativt är att besluten inte kommer tas av närmaste nämnd och en annan typ av byråkrati växer fram med fler nämnder. En svårighet som kan uppstå är den längre beslutsvägen som hindrar förvaltningen till att göra snabba insatser med hjälp av vuxenutbildningen till följd av arbetsmarknads- och eller sociala skäl.”

Stockholms stad var därmed negativt inställd till kommunalförbund som möjlig administrativ driftsform och intog även en negativ hållning till övriga juridiska former som presenteras i utredningen.

Ärendet

Motion (2016:63) om vuxpengsregion från Jonas Naddebo, Christina Linderholm samt Stina Bengtsson, alla (C), har remitterats till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Motionärerna vill utveckla stadens vuxenutbildning genom mer valfrihet som sträcker sig över kommungränserna och menar att detta skulle kunna uppnås genom en så kallad vuxpeng som följer med eleven samt att den gemensamma gymnasiregionen kan stå som en förebild. I motionen lyfts också att vuxenutbildningen är ett viktigt verktyg för integration och en förbättrad matchning på arbetsmarknaden, särskilt för de nyanlända.

Motionärerna anser vidare att ett utbyggt valfrihetssystem även skulle motverka de negativa effekter som dagens upphandlingsproblem ger upphov till menar de tre skribenterna och föreslår även att ett regionalt avtal, till exempel via Kommunförbundet Stockholms län (KSL), skulle kunna medföra att alla vuxenstudier i länet skulle få samma möjligheter att antas till studier.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Vuxenutbildning Stockholm och SFI Stockholm.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att det inom specifikt yrkesutbildningarna kan påbörjas ett samarbete med ett antal kommuner inom ramen för de nya riktlinjerna som har aviserats av regeringen. I regeringens budgetproposition för 2017 framgår vikten av ett regionalt samarbete gällande yrkesvux. Samverkan med andra kommuner kan då bli ett krav för att uppnå ett brett utbud av utbildningar. Regeringen avser därför att utveckla formerna för en regionaliserad yrkesutbildning. Statliga medel ska enligt propositionen sökas med ett antal kommuner tillsammans. Naturligt då att KSL börjar med att planera för ”yrkesvux i Storstockholm” i samverkan med kommunerna. Yrkesutbildningar får också en allt större betydelse, inte minst ur ett arbetsmarknadsperspektiv. Bristyrken kan lättare anordnas om fler medborgare har möjlighet att söka samma utbildning.

Denna samverkan skulle därefter kunna utvärderas inom KSL för ett eventuellt senare ställningstagande gällande eventuell fortsättning och om samarbetet ska omfatta fler målgrupper inom vuxenutbildningen.

Samverkan finns redan etablerad inom KSL med ett antal kommuner där Stockholm ingår gällande SFY, yrkesutbildningar för sfi-elever, vilket talar för att yrkesutbildningar skulle vara naturligt att fortsätta att samarbeta kring. En förutsättning är dock att det utarbetas riktlinjer vad samarbetet innebär och vilka områden som ska beröras tex. avseende administration, ansökningsförfarande, ersättning, uppföljning och tillsyn.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att frågan om en gemensam ”vuxpengsregion” avseende specifikt yrkesutbildningar kan vara intressant inom ramen för KSL-samarbetet. Samarbetet skulle kunna påbörjas med ett antal kommuner inom just yrkesutbildningarna utifrån de nya riktlinjerna som har aviserats via regeringens budgetförslag.

Upphandlingar som underlag till framtida utbildningar kanske inte är den bästa modellen, många kommuner brottas med långa överprövningstider och får även göra om sina upphandlingar flera gånger. Ett antal kommuner i länet undersöker nu närmare den auktorisationsmodell som Nacka och Värmdö tillämpar då LOU-upphandlingar har visat sig medföra många utmaningar. Förvaltningen följer denna utveckling via de upparbetade kanaler som är etablerade inom KSL.

En dimension som tillkommit sedan 2013 är att sfi numera är en del av komvux. Sfi ska i sin tur mer och mer yrkesinriktade sina kurser och tidigt i utbildningen fasa över/eller läsa parallellt till den gymnasiala delen, t.ex. en eller flera yrkeskurser. Sfi-elever är mycket rörliga mellan kommungränserna beroende på bostadssituationen vilket tyder på att en kommunsamverkan skulle vara positivt. Lagförslag finns kring validering och ett ekonomiskt tidsbegränsat studiestartsstöd som har varit ute på remiss och beräknas träda i kraft under det närmaste året. Just validering skulle lämpa sig väl att tillhandahålla inom ramen för en kommunsamverkan.

Bilaga

1. Motion (2016:63) om vuxpengsregion från Jonas Naddebo, Christina Linderholm samt Stina Bengtsson, alla (C)